

РЕЦЕНЗІЇ

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ: ЗДОБУТКИ НАУКОВЦІВ

(рецензія на практичний посібник «Технології професійного розвитку педагогів в умовах формальної і неформальної освіти» (М. П. Вовк, Г. І. Сотська, Н. О. Філіпчук, Ю. В. Грищенко, С. О. Соломаха, Л. Ю. Султанова, Н. С. Гомеля. – Київ: Талком, 2019. – 320 с.)

Освіта і виховання принositиме благополуччя Нації, якщо ґрунтуватиметься на традиційних і сучасних українських цінностях духовного, морально-естетичного, інтелектуального, господарського характеру, патріотизмі й громадськості, особистій і національній гідності, загальнолюдськості. Найбільш ефективно ці завдання може здійснити педагог: вихователь, учитель, викладач, підготовлений за новими стандартами на ціннісній платформі гуманізму і демократії, громадянської і національної свідомості, толерантності й міжкультурної комунікативності.

Формуючи освітні концепції, державні програми, зміст освіти, навчальні плани і програми, підручники і посібники, необхідно зберігати оптимальний баланс двох стратегічних освітніх функцій – професійної і світоглядної, цінності реальної і гуманної шкіл. Особливо це важливо і контексті завдань формування, становлення та розвитку професійних та особистісних якостей педагога. Саме цим пояснюється виняткова актуальність практичного посібника «Технології професійного розвитку педагогів в умовах формальної і неформальної освіти».

Рецензований практичний посібник містить розроблені науковцями Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України технології професійного розвитку педагогічного персоналу, спрямовані на формування їхнього

інноваційного мислення та мовно-комунікативної компетентності, вдосконалення методологічної та методичної культури, здатності до самоосвіти, збагачення аксіокультурної сфери.

Методологія розроблених технологій ґрунтується на положеннях андрагогіки, яка має інтегративний характер, тому що акумулює знання психології, педагогіки, акмеології, аксіології та скеровує їх на розвиток дорослих, їхню творчу самореалізацію. Андрагогічна спрямованість педагогічних технологій, репрезентованих у посібнику, відбивається передусім у їхній структурі та змісті, що являє собою науково обґрунтовані, організаційно оформлені комплексні програми взаємодії викладача і студентів у навчальному процесі, основою яких є методична система, що визначається метою навчання й гарантує досягнення запланованих результатів навчальної діяльності (система логічно впорядкованих етапів освітнього процесу забезпечує досягнення наперед спроектованого стандарту знань із навчального предмета).

Необхідно відзначити чітку структуру посібника, адже кожна технологія побудована за певним алгоритмом: опис технології; теоретичний виклад матеріалу, поділеного на лекційні, практичні, семінарські заняття, самостійну роботу студентів і слухачів визначених курсів; програма курсу, практикум і рекомендована література. Всього в посібнику представлено сім авторських технологій, зокрема: технологія опанування викладачами-дослідниками сучасних освітніх методів і технологій; технологія розвитку мовно-комунікативної компетентності викладачів-дослідників в умовах формального навчання; технологія розвитку естетичної культури педагогів-художників в умовах формальної і неформальної освіти; технологія формування полікультурної компетентності викладачів вищих закладів освіти; технологія творчого використання досвіду науково-педагогічних шкіл у неформальній освіті педагогів; технологія використання засобів музейної педагогіки у неформальній освіті педагогічного персоналу тощо.

Програми і практикуми зазначених дисциплін апробовані в межах підготовки майбутніх докторів філософії відповідно до освітньо-наукової програми в галузі 01 «Освіта / педагогіка» (спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»), у ході

підвищення кваліфікації викладачів закладів вищої освіти і вчителів загальноосвітніх закладів, у процесі неформальної організації навчання для педагогічного персоналу у формі тренінгів, проблемних і бінарних лекцій, практикумів, майстер-класів у центрах педагогічної майстерності, під час фахової підготовки педагогів у закладах професійної освіти.

Сподіваємось, що практичні здобутки вчених і педагогів слугуватимуть підґрунтям реалізації інноваційного потенціалу науки задля вдосконалення процесу розвитку необхідних професійних якостей сучасного вчителя в умовах організації формального і неформального навчання.

Практичний посібник був високо оцінений освітянською спільнотою на Міжнародній виставці «Освіта і кар'єра – 2019», за що отримав у номінації «Інноваційний розвиток освіти і педагогічні технології» золоту медаль.

Георгій Філіпчук